

ПОГОДЖЕНО

Наглядовою радою

Національного фонду досліджень України

(протокол засідання від 06.10.2023 р. № 21)

СХВАЛЕНО

рішенням наукової ради

Національного фонду досліджень України

(протокол засідання від 25.08.2023 р. № 21

зі змінами відповідно до рішення наукової ради НФДУ

від 26.10.2023 р. протокол № 28)

Порядок проведення наукової і науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки, що подаються до Національного фонду досліджень України

Загальні положення

1. Порядок проведення наукової і науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки, що подаються до Національного фонду досліджень України (далі - Порядок), розроблено відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Закону України «Про наукову і науково-технічну експертизу», постанови Кабінету Міністрів України від 4 липня 2018 р. № 528 «Про Національний фонд досліджень України» (зі змінами) та постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1170 «Про затвердження Порядку конкурсного відбору та фінансування проєктів Національним фондом досліджень України (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 4 липня 2023 р. № 742) (далі – Порядок конкурсного відбору).

2. Цей Порядок визначає процедуру наукової і науково-технічної експертизи (далі – експертиза) проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки (далі – заявка), що подаються до Національного фонду досліджень України (далі – Фонд) для участі в конкурсних відборах Національного фонду досліджень України (далі – конкурс), а також визначає порядок проведення спільних з іноземним та/або міжнародним фондом, товариством, установою, організацією, об'єднанням конкурсних відборів проєктів, що будуть виконуватися спільно українськими та іноземними юридичними особами, іноземними (міжнародними) науковими товариствами, установами, організаціями, об'єднаннями в рамках міжнародного двостороннього та/або багатостороннього наукового і науково-технічного співробітництва (далі — спільний конкурсний відбір проєктів).

Підставою для проведення спільного конкурсного відбору проєктів є угода між Фондом та іноземним фондом, товариством, установою, організацією, об'єднанням про проведення спільного конкурсу та фінансування проєктів.

До спільного конкурсного відбору проєктів відповідно до угоди між Фондом та іноземним фондом, товариством, установою, організацією, об'єднанням про проведення спільного конкурсу та фінансування проєктів застосовуються положення цього Порядку, якщо інше не передбачено угодою між Фондом та іноземним фондом, товариством, установою, організацією, об'єднанням про проведення спільного конкурсу та фінансування проєктів.

Спільні умови проведення спільного конкурсного відбору проєктів визначаються в угоді між Фондом та іноземним фондом, товариством, установою, організацією, об'єднанням про проведення спільного конкурсу та фінансування проєктів.

Рішення про проведення спільного конкурсного відбору проєктів ухвалюється науковою радою Фонду.

Спільний конкурсний відбір проєктів проводиться з урахуванням цього Порядку.

3. Основними принципами експертизи проєктів та розгляду заявок є:

- максимальна відкритість та прозорість;
- незалежність та об'єктивність наукової і науково-технічної експертизи проєктів за напрямками грантової підтримки Фонду (далі – проєкт);
- компетентність і об'єктивність осіб, що проводять експертизу;
- урахування світового рівня науково-технічного прогресу;
- відповідальність за достовірність і повноту аналізу, обґрунтованість рекомендацій експертизи;
- повага до авторських та суміжних прав, а також дотримання принципів наукової етики;
- дотримання засад доброчесної конкуренції;
- запобігання конфлікту інтересів під час розгляду та експертизи проєктів.

4. У цьому Порядку поняття мають такий зміст:

Реєстраційний номер – кодова позначка, яка присвоюється заявці під час конкурсного відбору на надання грантової підтримки за рахунок коштів державного бюджету і зберігається за заявкою незмінною протягом конкурсного відбору;

Тематична Панель (Панель) – група членів Комісії конкурсу, сформована відповідно до тематичних напрямів конкретного конкурсу у складі не менше п'яти осіб, яка забезпечує процес розгляду та експертизи проєктів відповідного тематичного спрямування;

Куратор – член Комісії конкурсу, уповноважений рішенням Комісії конкурсу здійснювати постійний супровід визначених проєктів (від підбору експертів до встановлення результатів конкурсу);

Автор проєкту вчений із сторони учасника конкурсу та вчений із сторони партнера (у разі залучення), зазначений у заявці;

Референт – працівник дирекції Фонду, визначений дирекцією для організаційного і технічного супроводу заявки, поданої на конкурс, від моменту її надходження до завершення роботи Комісії конкурсу;

Арбітр – член наукової ради Фонду, обраний науковою радою відповідної секції, для комунікації між Комісією конкурсу і науковою радою секції на всіх етапах розгляду та експертизи проєктів, нагляду за дотриманням умов конкурсу та вимог до процедур, визначених цим Порядком;

Спостерігач – член наукової ради Фонду, обраний науковою радою відповідної секції для поточного моніторингу процесу розгляду та експертизи заявок на предмет дотримання встановлених вимог, правил та процедур та невідкладного інформування Арбітра про їх порушення;

Іноземний експерт - експерт, який працює за межами України протягом не менше 5 останніх років. Підтвердженням роботи експерта за межами України вважається те, що в усіх наукових працях експерта, індексованих у наукометричних базах даних та пошукових системах як місце роботи (афіліація) протягом останніх 5 років, вказані лише установи за межами України. Експертом не може бути вчений, який працює/працював (афіліація) в установі російської федерації та/або білорусі в будь-який період з 2014 року.

Надсилання проєкта експерту для проведення наукової і науково-технічної експертизи (далі – експертизи) – офіційний запит, що надсилається через електронну інформаційну систему Фонду для подання та обробки проєктів (далі – електронна система Фонду) або електронною поштою можливого експерту з пропозицією проведення експертизи проєкту, із зазначенням назви, анотації та переліку авторів проєкту, та терміну, протягом якого експерту пропонується надати згоду на проведення експертизи;

Згода експерта на проведення експертизи – підтвердження прийняття можливим експертом пропозиції провести наукову і науково-технічну експертизу проєкту відповідно до вимог даного Порядку, надіслане електронною поштою або через електронну систему Фонду;

Висновок експерта – складений за встановленою формою узагальнений результат наукової і науково-технічної експертизи проєкту, який містить числові оцінки в балах за всіма встановленими умовами конкурсу критеріями оцінювання і текстове обґрунтування цих оцінок, і відповідає вимогам щодо повноти, обґрунтованості і достовірності;

Конфіденційна конкурсна інформація – інформація, що міститься в матеріалах конкурсного відбору та в електронній системі Фонду, а також інформація щодо деталей обговорень проєктів на засіданнях Комісії конкурсу або Панелей, за винятком:

- інформації, яка є загальнодоступною;
- назв, анотацій та переліків авторів проєктів.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про наукову і науково-технічну діяльність» та в Порядку конкурсного відбору.

Подання та реєстрація заявок

5. Подання та реєстрація заявок здійснюються відповідно до пунктів 10–18 Порядку конкурсного відбору та цього Порядку, якщо інше не передбачено угодою між Фондом та іноземним фондом, товариством, установою, організацією, об'єднанням про проведення спільного конкурсу та фінансування проєктів.

6. Заявки та документи для участі в конкурсі подаються в електронній формі українською мовою або українською та англійською мовами відповідно до вимог, визначених умовами конкурсу, з обов'язковою відміткою про згоду авторів проєкту на його реалізацію.

7. Заміна або внесення уточнень до поданих документів учасником конкурсу після закінчення зазначеного в оголошенні про проведення конкурсу строку подання заявки не допускаються.

8. Вимоги до формату документів, у тому числі їх сканованих копій, та методу їх уведення через веб-сайт Фонду під час подання заявок в електронній формі визначаються умовами конкурсу.

9. Реєстрації підлягають тільки ті заявки, які направлені на конкурс у строк, зазначений в оголошенні про проведення конкурсу.

10. Реєстрація заявки здійснюється дирекцією Фонду із внесенням відомостей до електронної системи Фонду.

11. Під час реєстрації кожній заявці присвоюється відповідний реєстраційний номер.

12. Учаснику конкурсу повідомляється про реєстрацію заявки і прийняття її до попереднього розгляду (автоматично при поданні заявки онлайн або протягом одного робочого дня дирекцією Фонду електронною поштою).

Розгляд та експертиза заявок

13. Розгляд та експертиза заявок здійснюються відповідно до пунктів 19–26 Порядку конкурсного відбору, цього Порядку, якщо інше не передбачено угодою між Фондом та іноземним фондом, товариством, установою, організацією, об'єднанням про проведення спільного конкурсу та фінансування проєктів, з урахуванням вимог Положення про дотримання принципів наукової етики та запобігання конфлікту інтересів під час проведення конкурсних відборів, наукової і науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки, що подаються до Фонду, а також згідно з Положенням про Комісію конкурсу (Додаток 1 до цього Порядку) та умовами конкурсу, визначеними науковою радою Фонду в рішенні про проведення конкурсу.

14. Наукова рада Фонду не втручається у роботу Комісії конкурсу і не бере безпосередньої участі у процесі розгляду та експертизи проєктів. У відповідності до підпункту 5 пункту 19 Положення про Національний фонд досліджень України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 липня 2018 р. № 528 (зі змінами), наукова рада Фонду здійснює контроль за виконанням прийнятих нею рішень.

З метою здійснення контролю за виконанням вимог цього Порядку і Положення про дотримання принципів наукової етики та запобігання конфлікту інтересів під час проведення конкурсних відборів, наукової і науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки, що подаються до Фонду, наукова рада Фонду не пізніше ніж за два робочих дні до кінцевого строку прийняття заявок обирає зі свого складу по одному Арбітру та по два Спостерігачі до кожної Панелі. Арбітри та Спостерігачі повинні не пізніше п'яти робочих днів після закінчення строку подання заявок письмово повідомити Комісію конкурсу та наукову раду Фонду про відсутність або наявність конфлікту інтересів з авторами заявок.

Спостерігачі уповноважені здійснювати поточний моніторинг перебігу конкурсу на всіх етапах розгляду та експертизи проєктів з метою запобігання та своєчасного усунення можливих порушень. При виявленні порушень Спостерігачі

невідкладно інформують про це Арбітра та, в разі необхідності, Голову Фонду. Спостерігачі безпосередньо не взаємодіють з членами Комісії конкурсу і не беруть участь у засіданнях Комісії конкурсу.

Арбітри уповноважені здійснювати нагляд за дотриманням Комісією конкурсу вимог даного Порядку, а також вимог Положення про дотримання принципів наукової етики та запобігання конфлікту інтересів під час проведення конкурсних відборів, наукової і науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки, що подаються до Фонду, .

Оскільки, доступ до електронної системи Фонду надається виключно на засадах дотримання конфіденційності, члени Комісії конкурсу протягом п'яти робочих днів з моменту їх обрання підписують та надають до дирекції Фонду відповідне зобов'язання щодо нерозголошення конфіденційної інформації(в тому числі конфіденційної конкурсної інформації).

Арбітри та Спостерігачі підписують відповідне зобов'язання щодо нерозголошення конфіденційної інформації після обрання їх до наукових рад секцій Фонду.

Арбітр має право брати участь у засіданнях Комісії конкурсу та Панелей (без права голосу). За обґрунтованим поданням Арбітра наукова рада Фонду звертається до голови Комісії конкурсу щодо реагування на випадки виявлених можливих порушень під час розгляду та експертизи проєктів.

У разі виявлення можливих порушень (як самостійно, так і за поданням Спостерігачів) Арбітр зобов'язаний письмово (електронною поштою) звернутися до голови Панелі щодо розгляду та реагування на факт порушення. Копії такого звернення одночасно направляються також голові Комісії конкурсу.

У разі незадовільного реагування на виявлені можливі порушення протягом трьох робочих днів з моменту направлення Арбітром відповідного звернення голові Панелі, Арбітр звертається з відповідним поданням до голови наукової ради Фонду щодо реагування на факт порушення (порушень).

15. Дирекція Фонду в рамках забезпечення організаційної підтримки проведення та організації конкурсів Фондом протягом 10 робочих днів з дати закінчення строку подання заявок здійснює їх перевірку на відповідність формальним ознакам.

Підставою для відхилення заявки за формальними ознаками є невідповідність поданої учасником конкурсу заявки встановленій Фондом формі, відсутність документів, передбачених умовами конкурсу; відсутність або наведення не в

повному обсязі у поданих учасником конкурсу документах інформації, передбаченої умовами конкурсу; невідповідність поданої у заявці інформації визначеним в умовах конкурсу вимогам.

Про відхилення заявок за формальними ознаками дирекція Фонду повідомляє в електронній формі відповідному учаснику конкурсу протягом трьох робочих днів після закінчення строку перевірки заявок на відповідність формальним ознакам.

Комісія конкурсу протягом 10 робочих днів з дати закінчення перевірки дирекцією Фонду заявок на відповідність формальним ознакам здійснює їх попередній розгляд щодо відповідності умовам конкурсу, зокрема критеріям, визначеним науковою радою Фонду, виявлення у поданих учасником конкурсу документах недостовірних відомостей.

Невідповідність поданих учасником конкурсу документів умовам конкурсу, зокрема критеріям, за якими здійснюється відбір проєктів, визначених науковою радою Фонду, виявлення у поданих учасником конкурсу документах недостовірних відомостей є підставою для зняття заявки з розгляду за результатами її попереднього розгляду.

Виявлення у поданих учасником конкурсу документах недостовірних відомостей є підставою для зняття заявки з розгляду протягом усього строку конкурсного відбору.

За результатами попереднього розгляду заявок на відповідність умовам конкурсу, зокрема критеріям, визначеним науковою радою Фонду, у разі виявлення у поданих учасником конкурсу документах недостовірних відомостей комісія конкурсу затверджує перелік заявок, які знімаються з розгляду. Про рішення комісії конкурсу про зняття з розгляду заявки на підставі невідповідності умовам конкурсу, зокрема критеріям, за якими здійснюється відбір проєктів, визначеним науковою радою Фонду, виявлення у поданих учасником конкурсу документах недостовірних відомостей дирекція Фонду повідомляє відповідному учаснику конкурсу в електронній формі не пізніше трьох робочих днів після ухвалення такого рішення.

16. Для кожної заявки, що визнана відповідною вимогам, Комісія конкурсу, протягом не більше ніж двох робочих днів з дня завершення їх попереднього розгляду, за пропозицією Панелі визначає двох Кураторів, які відповідатимуть за супровід заявки протягом всього конкурсного відбору.

Кожен Куратор письмово повідомляє про відсутність конфлікту інтересів з авторами відповідного проєкту шляхом надання заяви за встановленим зразком.

Куратори здійснюють пошук можливих експертів для призначених їм проєктів за допомогою систем пошуку експертів, використання яких схвалене науковою радою Фонду (відповідне рішення наукова рада Фонду повинна прийняти до оголошення конкурсу). Першочерговими критеріями при виборі та рейтингуванні можливих експертів (формуванні рейтингового списку можливих експертів) є відповідність їхньої області експертизи тематиці проєкту та загальний науковий рівень, підтвержені наявністю наукових ступенів та відповідних наукових публікацій.

За пропозицією Кураторів, Комісія конкурсу, протягом восьми робочих днів з дня визначення Кураторів, формує та затверджує за кожною заявкою рейтинговий список можливих експертів, що містить не менш ніж п'ять можливих експертів, з урахуванням тематики проєкту, умов конкурсу, та вимог Положення про дотримання принципів наукової етики та запобігання конфлікту інтересів під час проведення конкурсних відборів, наукової і науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки, що подаються до Фонду.

Якщо умови конкурсу передбачають обов'язкове залучення іноземних експертів для проведення експертизи, то у першій трійці рейтингового списку можливих експертів повинен бути хоча б один іноземний експерт.

Запити на проведення експертизи надсилаються можливим експертам у такій послідовності, щоб задовільнити умови конкурсу в частині залучення українських та іноземних експертів.

Члени Комісії конкурсу не мають права проводити експертизу проєктів, поданих для участі у відповідному конкурсі.

Члени органів управління Фонду, а також автори проєктів, поданих для участі в конкурсі, не мають права проводити експертизу проєктів відповідного конкурсу.

Комісія конкурсу, за технічної і організаційної підтримки Референта, не пізніше ніж протягом п'яти робочих днів з дня затвердження Комісією конкурсу рейтингових списків можливих експертів, складених з урахуванням умов конкурсу щодо залучення іноземних експертів (якщо таке передбачено умовами конкурсу), надсилає проєкт для проведення експертизи (надсилає запит на проведення експертизи) першим трьом можливим експертам рейтингового списку.

Одночасно із надсиланням запиту на проведення експертизи в електронній системі Фонду Референти комунікують з можливими експертами, використовуючи засоби зв'язку, зазначені у персональному профілі експерта, шляхом надсилання текстових повідомлень.

У випадку, якщо можливий експерт, якому надіслано запит на проведення експертизи не надав відповідь стосовно її проведення, то на третій робочий день Референт, використовуючи засоби зв'язку, зазначені у персональному профілі

експерта (шляхом надсилання текстових повідомлень) повторно комунікує з можливим експертом із проханням відреагувати на запит протягом двох робочих днів.

Якщо після надсилання запиту на проведення експертизи першим трьом можливим експертам, не буде набрана необхідна кількість експертів, то запит на проведення експертизи надсилається тій кількості експертів, якої не вистачає для проведення експертизи проєкту (відповідно до умов конкурсу).

Отримані згоди експертів на проведення експертизи реєструються Референтами, після чого Кураторами формується група експертів (у кількості та за складом, передбаченим умовами конкурсу), які будуть проводити експертизу проєкту.

Якщо затверджений Комісією конкурсу рейтинговий список можливих експертів за певною заявкою вичерпано до того, як три експерти надали згоду, то Комісія конкурсу не пізніше, ніж протягом трьох робочих днів формує та затверджує додатковий рейтинговий список можливих експертів, що містить не менше, ніж три можливих експерти (залежно від умов конкурсу).

Максимальна кількість заявок, експертизу яких може проводити один експерт, визначається Комісією конкурсу, але не може перевищувати 6 заявок в межах одного конкурсу та 15 заявок в межах всіх конкурсів, що проводяться Фондом за календарний рік. Всі випадки перевищення рівня 6 заявок на одного експерта в межах одного конкурсу вимагають погодження Арбітром та головою відповідної секції наукової ради Фонду чи головою НФДУ.

(у редакції відповідно до рішення наукової ради НФДУ від 26.10.2023 р. протокол № 28)

17. Український експерт при наданні згоди на проведення експертизи надає в електронній системі Фонду такі документи та інформацію:

- 1) документ, який засвідчує присудження наукового ступеня (скан-копію) або проставляє відмітку в електронній системі Фонду;
- 2) заяву про відсутність конфлікту інтересів (скан-копію за встановленим зразком);
- 3) згоду на підписання зі своєї сторони договору цивільно-правового характеру на проведення наукової та науково-технічної експертизи (відмітка в електронній системі Фонду);
- 4) зобов'язання щодо конфіденційності (відмітка в електронній системі Фонду);

5) заяву про дотримання принципів наукової етики та запобігання конфлікту інтересів під час проведення конкурсних відборів, наукової і науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки, що подаються до Фонду (відмітка в електронній системі Фонду);

б) заяву про ознайомлення з вимогами цього Порядку (відмітка в електронній системі Фонду).

За умови проведення експертизи на платній основі експерт надає:

- паперову версію підписаного зі своєї сторони договору цивільно-правового характеру на проведення наукової та науково-технічної експертизи або електронну версію договору цивільно-правового характеру на проведення наукової та науково-технічної експертизи, підписаного зі своєї сторони електронним підписом (далі - ЕП);

- завірену власноруч паперову або завірену ЕП електронну копію документу, який засвідчує присудження наукового ступеня;

- заяву про відсутність конфлікту інтересів (за встановленим зразком);

- завірену власноруч паперову або завірену ЕП електронну копію паспорта громадянина України;

- завірену власноруч паперову або завірену ЕП електронну копію картки платника податків;

- завірену власноруч паперову або завірену ЕП електронну копію довідки українського банку (з реквізитами поточного рахунку в українських гривнях).

За умови проведення експертизи на безоплатній основі експерт надає:

- паперову версію підписаного зі своєї сторони договору цивільно-правового характеру на проведення наукової та науково-технічної експертизи або електронну версію договору цивільно-правового характеру на проведення наукової та науково-технічної експертизи, підписаного зі своєї сторони ЕП ;

- завірену власноруч паперову або завірену ЕП електронну копію документу, який засвідчує присудження наукового ступеня;

- заяву про відсутність конфлікту інтересів (за встановленим зразком);

- завірену власноруч паперову або завірену ЕП електронну копію паспорта громадянина України;

- завірену власноруч паперову або завірену ЕП електронну копію картки платника податків.

Іноземний експерт при наданні згоди на проведення експертизи на умовах, визначених договором-приєднання в електронній системі Фонду повідомляє Комісію конкурсу про відсутність конфлікту інтересів з авторами проєкту, а також підтверджує відповідність його/її сфери (галузі) експертизи тематичному напряму проєкту та той факт, що він/вона ознайомлений з вимогами цього Порядку, вимогами Положення про дотримання принципів наукової етики та запобігання конфлікту інтересів під час проведення конкурсних відборів, наукової і науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки, що подаються до Фонду, та надає скан-копію документу, що засвідчує присудження наукового ступеня, або проставляє відмітку в електронній системі Фонду. Якщо іноземний експерт є громадянином України, він може проводити експертизу на платній основі за умови надання ним того ж переліку документів, що визначений вище в цьому ж пункті для українських експертів.

Примітка.

Останнє речення пункту 17 цього Порядку вводиться в дію з дня набрання чинності нормативно-правовим актом, що унормовує залучення іноземних експертів до проведення наукової і науково-технічної експертизи за рахунок коштів державного бюджету.

Експерту, який надав згоду на проведення експертизи, а також усі необхідні документи та інформацію, Куратор не пізніше, ніж протягом двох робочих днів надає проєкт на експертизу через електронну систему Фонду.

У випадку, якщо експерт ще не зареєстрований як користувач в електронній системі Фонду, Референт інструктує і консультує експерта щодо дій, необхідних для такої реєстрації.

Крім доступу до матеріалів проєкту, експерту надаються методичні рекомендації щодо підготовки висновку експерта, а також надається офіційна електронна адреса Фонду та електронна адреса голови Фонду.

Якщо Експерт на будь-якому етапі проведення експертизи вважає, що на нього здійснюється тиск чи втручання у його роботу з боку членів Комісії конкурсу або інших осіб, то він повинен невідкладно письмово, зокрема електронною поштою повідомити про це голову Фонду.

Про будь-які спроби тиску чи втручання інших осіб у роботу членів Комісії конкурсу вони мають невідкладно письмово, зокрема електронною поштою повідомити про це голову Фонду.

18. Метою проведення експертизи заявки є складання експертом обґрунтованого висновку щодо якості проєкту та спроможності учасника конкурсу виконати його на належному рівні, відповідно до критеріїв та форми оцінювання, затверджених науковою радою Фонду.

Проведення експертизи та конкурсного відбору проєктів здійснюється Фондом з урахуванням Положення про дотримання принципів наукової етики та запобігання конфлікту інтересів під час проведення конкурсних відборів, наукової і науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки, що подаються до Фонду та цього Порядку.

Критерії та форма оцінювання проєктів Національним фондом досліджень України (Методичне забезпечення проведення експертизи) наведені в Додатку 2 до цього Порядку.

19. Експертиза проєкту проводиться експертами протягом двадцяти одного календарного дня з дати отримання ними доступу до матеріалів проєкту. За результатами експертизи експерт готує висновок експерта, який подає через електронну систему Фонду.

Куратори не пізніше ніж протягом двох робочих днів з часу подання висновку експерта до електронної системи Фонду проводять його перевірку на повноту, достовірність, і обґрунтованість. Висновок експерта вважається прийнятим до розгляду Комісією конкурсу за умови консенсусу обох Кураторів щодо його відповідності встановленим вимогам до повноти, достовірності і обґрунтованості.

У разі виявлення Кураторами недоліків, висновок експерта повертається на доопрацювання (з обов'язковою вказівкою на виявлені недоліки), яке експерт повинен здійснити не пізніше ніж протягом трьох робочих днів. Якщо після доопрацювання висновок експерта, на думку Кураторів, все ще не задовольняє вимогам повноти, достовірності і обґрунтованості, то питання передається на розгляд Панелі. Панель протягом трьох робочих днів ухвалює рішення щодо прийняття чи неприйняття висновку експерта до розгляду.

Якщо Панель ухвалила рішення, що висновок експерта не може бути прийнятий до розгляду (не задовольняє вимогам повноти, достовірності і обґрунтованості), таке рішення передається на розгляд Комісії конкурсу, яка протягом не більше п'яти робочих днів ухвалює остаточне рішення.

Якщо Комісія конкурсу не приймає висновок експерта до розгляду, у зв'язку з тим, що він не задовольняє вимогам повноти, достовірності та обґрунтованості то призначається новий експерт на заміну того, чий висновок не прийнятий. Новий експерт протягом трьох робочих днів надає згоду на проведення експертизи. Якщо така згода отримана, то йому надається двадцять один календарний день для здійснення експертизи проєкту.

У комунікації з експертами (виключно через електронну систему Фонду) Куратори та інші члени Комісії конкурсу не мають права висловлювати власні оціночні судження щодо проєкту, а можуть лише вказувати на конкретні недоліки у

висновку експерта (внутрішні суперечності, відсутні чи неповні обґрунтування, фактичні помилки тощо) і вимагати їх усунення.

Будь-яка комунікація Кураторів з експертами поза електронною системою Фонду заборонена.

(у редакції відповідно до рішення наукової ради НФДУ від 26.10.2023 р. протокол № 28)

20. Куратори аналізують сукупність отриманих висновків експертів за проектом і доповідають про результати на засіданні Панелі. Якщо показник розбіжності оцінок R , обчислюваний згідно процедури, визначеною умовами конкурсу, не перевищує критичного значення, встановленого умовами конкурсу, то підсумковою чисельною оцінкою заявки вважається середнє арифметичне оцінок висновків експертів. Якщо показник розбіжності R перевищує критичне значення, встановлене умовами конкурсу, то на основі розгляду проекту з урахуванням результатів наукової і науково-технічної експертизи та обґрунтованих пропозицій Кураторів, Панель ухвалює пропозицію підсумкової чисельної оцінки, процедура визначення якої встановлена умовами конкурсу.

21. Після отримання всіх висновків експертів і ухвалення рішень щодо прийняття їх до розгляду Комісія конкурсу не пізніше ніж протягом десяти робочих днів:

- 1) здійснює розгляд проектів, з урахуванням їх відповідності критеріям, визначеним науковою радою Фонду, результатів експертизи проекту;
- 2) приймає рекомендований обсяг фінансування перед формуванням списку переможців конкурсу;
- 3) на основі пропозицій Панелей формує рейтинговий список проектів із зазначенням інформації щодо їх чисельного оцінювання (від найбільшого значення до найменшого) та список переможців конкурсу із зазначенням рекомендованого обсягу фінансування проекту та їх розподілу за роками у межах видатків Фонду, передбачених на відповідні цілі.

Якщо Комісія конкурсу обґрунтовано не погоджується з пропозицією Панелі щодо підсумкової чисельної оцінки певного проекту, вона повертає відповідний проект Панелі для невідкладного повторного розгляду.

Після повторного розгляду Панеллю, Комісія конкурсу ухвалює остаточне рішення щодо чисельного оцінювання цього проекту з урахуванням пропозиції Панелі.

Під час формування рейтингового списку проекту не враховується висновок експерта у разі виявлення не заявленого експертом конфлікту інтересів після завершення експертизи.

У строк не більше п'яти робочих днів після прийняття Комісією конкурсу рішення щодо формування рейтингового списку проєктів Секретар Комісії складає протокол, у якому зазначає результати експертизи проєктів і пропозиції щодо рейтингового списку проєктів та їх чисельного оцінювання.

До протоколу додається також перелік проєктів, що рекомендуються до реалізації за рахунок грантової підтримки Фонду, та список переможців конкурсу із зазначенням рекомендованого обсягу фінансування проєкту та їх розподілу за роками у межах видатків Фонду, передбачених на відповідні цілі.

Комісія конкурсу може запропонувати корекцію бюджетів проєктів на основі рекомендації експертів та комунікації з науковими керівниками проєктів, перед формуванням остаточного списку переможців конкурсу із зазначенням рекомендованого обсягу фінансування.

22. Результати конкурсу затверджуються науковою радою Фонду. Якщо наукова рада Фонду вважає, що визначення підсумкової чисельної оцінки певних проєктів відбулося з порушенням процедур, визначених цим Порядком, то вона повертає відповідні проєкти до Комісії конкурсу для невідкладного повторного розгляду.

23. Рішення про затвердження результатів конкурсу, переліку проєктів, що рекомендуються до реалізації за рахунок грантової підтримки Фонду, обсягів їх фінансування та рейтинговий список проєктів із зазначенням отриманих кожним проєктом балів оприлюднюються дирекцією Фонду на офіційному веб-сайті Фонду не пізніше ніж протягом п'яти робочих днів після ухвалення такого рішення. Для проєктів, що рекомендуються до реалізації за рахунок грантової підтримки Фонду, оприлюднюються також ППБ наукового керівника проєкту.

24. Текстові обґрунтування оцінок, отриманих проєктом за результатами експертизи надсилається дирекцією Фонду відповідному учаснику конкурсу через електронний кабінет та/або електронною поштою не пізніше ніж протягом десяти робочих днів з дня затвердження науковою радою Фонду результатів конкурсу.

Положення про Комісію конкурсу Національного фонду досліджень України

I. Загальні положення

1. Комісія конкурсу Національного фонду досліджень України (далі – Комісія конкурсу) створюється для проведення конкурсного відбору та організації оцінювання проєктів, що фінансуються за рахунок грантової підтримки Національного фонду досліджень України (далі – Фонд).
2. У своїй діяльності Комісія конкурсу керується Конституцією та Законами України, актами Президента України і Кабінету Міністрів України, Порядком конкурсного відбору та фінансування проєктів Національним фондом досліджень України, затвердженим Постановою Кабінету міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1170 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 4 липня 2023 р. № 742) (далі – Порядок), умовами конкретного конкурсу, Порядком проведення наукової і науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки, що подаються до Національного фонду досліджень України, Положенням про дотримання принципів наукової етики та запобігання конфлікту інтересів під час проведення конкурсних відборів, наукової і науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки, що подаються до Фонду, іншими нормативно-правовими актами України та цим Положенням.
3. Комісія конкурсу забезпечує проведення прозорого та неупередженого відбору експертів, що залучатимуться до експертизи проєктів, здійснює об'єктивний розгляд висновків експертів, а також забезпечує підготовку пропозицій науковій раді Фонду щодо рейтингового списку проєктів.
4. Повноваження Комісії конкурсу тривають до завершення процесу укладання договорів з переможцями конкурсу про надання грантової підтримки Фондом.

Якщо до завершення процесу укладання договорів з переможцями конкурсу до Фонду надійшло звернення від одного чи більше переможців конкурсу про неможливість розпочати виконання проєкту, наукова рада Фонду звертається до Комісії конкурсу з метою внесення змін до переліку проєктів, що рекомендуються до реалізації за рахунок грантової підтримки

Фонду та списку переможців конкурсу із зазначенням рекомендованого обсягу фінансування проєктів та їх розподілу за роками в межах видатків Фонду, передбачених на відповідні цілі. У такому випадку до зазначених вище переліку та списку Комісією конкурсу можуть бути внесені такі зміни: виключення проєктів, щодо яких надійшло звернення, та внесення відповідно проєктів, які є наступними за останнім переможцем конкурсу загального рейтингового списку проєктів, враховуючи залишок коштів від загального обсягу фінансування Конкурсу після виключення проєктів, виконання яких не є можливим.

(у редакції відповідно до рішення наукової ради НФДУ від 26.10.2023 р. протокол № 28)

5. Для конкурсного відбору проєктів, що будуть виконуватися спільно українськими та іноземними юридичними особами, іноземними (міжнародними) науковими товариствами, установами, організаціями, об'єднаннями в рамках міжнародного двостороннього та/або багатостороннього наукового і науково-технічного співробітництва на підставі угоди між Фондом та іноземним фондом, товариством, установою, організацією, об'єднанням про проведення спільного конкурсу та фінансування проєктів, чисельний склад, процедура обрання і порядок роботи комісії конкурсу визначаються відповідно до цього Порядку та спільних умов проведення спільного конкурсного відбору проєктів.

Комісія конкурсу провадить свою діяльність відповідно до цього Порядку, з урахуванням Положення про дотримання принципів наукової етики та запобігання конфлікту інтересів під час проведення конкурсних відборів, наукової і науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки, що подаються до Фонду.

II. Порядок формування, структура та склад Комісії конкурсу

1. Наукова рада секції Фонду протягом десяти робочих днів з дати розміщення на офіційному веб-сайті Фонду оголошення про проведення конкурсу обирає на своєму засіданні шляхом відкритого голосування Комісію конкурсу з числа визнаних вчених у галузі (за їх згодою) у складі не менше семи осіб. У випадку оголошення конкурсу, спільного для різних секцій Фонду, склад Комісії конкурсу затверджується за спільною узгодженою пропозицією наукових рад секцій Фонду.

Структурно Комісія конкурсу складається з Тематичних Панелей (далі – Панелі, або Панелі конкурсу). Панелі у складі не менше п'яти осіб формуються Комісією конкурсу зі свого складу.

Кількість Панелей встановлюється умовами конкурсу.

Оголошення про вибори Комісії конкурсу оприлюднюється на офіційному веб-сайті Фонду разом із оголошенням про проведення конкурсу.

Члени Комісії конкурсу обираються з числа визнаних вчених у відповідній галузі (за їх згодою) з урахуванням таких основних критеріїв:

- наявність наукового ступеня;
- широка цитованість наукових публікацій у відповідній галузі науки;
- висока кваліфікація та досвід;
- досвід проведення наукової і науково-технічної експертизи;
- бездоганна професійна репутація та академічна доброчесність (зокрема, якщо хоча б два члени наукової ради секції Фонду мають заперечення проти певної кандидатури з огляду на обґрунтовані сумніви щодо її репутації та/або академічної доброчесності, така кандидатура не допускається до розгляду).

Наукова рада секції Фонду може застосовувати додаткові критерії, які не можуть суперечити переліченим вище основним критеріям відбору до членів Комісії конкурсу з метою обрання найбільш кваліфікованих та досвідчених кандидатур.

Для обрання особи до Комісії конкурсу відповідна кандидатура повинна набрати більше половини голосів складу наукової ради секції Фонду.

Членами комісії конкурсу не можуть бути:

- члени органів управління Фонду;
- автори проєктів відповідного конкурсу.

Всі члени Комісії конкурсу письмово підтверджують ознайомлення з вимогами цього Порядку, вимогами Положення про дотримання принципів наукової етики та запобігання конфлікту інтересів під час проведення конкурсних відборів, наукової і науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки, що подаються до Фонду, та підписують зобов'язання про нерозголошення конфіденційної інформації (в тому числі – конфіденційної конкурсної інформації).

2. Члени Комісії конкурсу на першому її засіданні, що проводиться не пізніше ніж за п'ять робочих днів до кінцевого терміну подання заявок, обирають зі свого складу голову та заступника голови Комісії конкурсу, рішення ухвалюється шляхом відкритого голосування більшістю голосів від загального складу Комісії. Переобрання голови та/або заступника голови Комісії конкурсу може бути здійснене шляхом відкритого голосування за рішенням більшості членів від складу Комісії конкурсу на будь-якому з етапів проведення конкурсу. Обрання та переобрання голови та заступника голови Комісії конкурсу може здійснюватися шляхом проведення засідання онлайн в режимі відеоконференції.

(у редакції відповідно до рішення наукової ради НФДУ від 26.10.2023 р. протокол № 28)

3. Члени Панелей на першому засіданні кожної Панелі, що проводиться не пізніше ніж за п'ять робочих днів до кінцевого строку подання заявок, шляхом відкритого голосування обирають зі свого складу голову та заступника голови Панелі. Переобрання голови та/або заступника голови Панелі може бути здійснене шляхом відкритого голосування за рішенням більшості членів від складу Панелі на будь-якому з етапів проведення конкурсу. Обрання та переобрання голови та/або заступника голови Панелі може здійснюватися шляхом проведення засідання онлайн в режимі відеоконференції.

(у редакції відповідно до рішення наукової ради НФДУ від 26.10.2023 р. протокол № 28)

4. У разі необхідності кількість членів Комісії конкурсу і, відповідно, членів Панелей може бути збільшена не більше як на третину від початкового складу.

Відповідне рішення наукова рада секції повинна прийняти до визначення двох Кураторів, які відповідатимуть за супровід заявки протягом всього конкурсного відбору.

5. Функції секретаря Комісії конкурсу виконує уповноважений працівник дирекції Фонду. Функції секретаря Панелі виконує уповноважений працівник дирекції Фонду.

6. Для конкурсного відбору проєктів, що будуть виконуватися спільно українськими та іноземними юридичними особами, іноземними (міжнародними) науковими товариствами, установами, організаціями, об'єднаннями в рамках міжнародного двостороннього та/або багатостороннього наукового і науково-технічного співробітництва на підставі угоди між Фондом та іноземним фондом, товариством, установою, організацією, об'єднанням про проведення спільного конкурсу та фінансування проєктів, чисельний склад, процедура обрання і порядок роботи комісії конкурсу визначаються відповідно до цього Порядку та умов відповідного спільного конкурсу.

III. Повноваження Комісії конкурсу

1. Комісія конкурсу:

1) здійснює попередній розгляд заявок щодо відповідності умовам конкурсу, зокрема критеріям, визначеним науковою радою Фонду, виявлення у поданих учасником конкурсу документах недостовірних відомостей. Попередній розгляд заявок Комісією конкурсу відбувається протягом 10 робочих днів після того, як дирекція Фонду в рамках забезпечення організаційної підтримки проведення та організації конкурсів Фондом протягом 10 робочих днів з дати закінчення строку подання заявок здійснює їх перевірку на відповідність формальним ознакам. Про відхилення заявок за формальними ознаками дирекція Фонду повідомляє в електронній формі відповідному учаснику конкурсу протягом трьох робочих днів після закінчення строку перевірки заявок на відповідність формальним ознакам.

Невідповідність поданих учасником конкурсу документів умовам конкурсу, зокрема критеріям, за якими здійснюється відбір проєктів, визначених науковою радою Фонду, виявлення у поданих учасником конкурсу документах недостовірних відомостей є підставою для зняття заявки з розгляду за результатами її попереднього розгляду.

Виявлення у поданих учасником конкурсу документах недостовірних відомостей є підставою для зняття заявки з розгляду протягом усього строку конкурсного відбору.

За результатами попереднього розгляду заявок на відповідність умовам конкурсу, зокрема критеріям, визначеним науковою радою Фонду, у разі виявлення у поданих учасником конкурсу документах недостовірних відомостей комісія конкурсу затверджує перелік заявок, які знімаються з розгляду. Про рішення комісії конкурсу про зняття з розгляду заявки на підставі невідповідності умовам конкурсу, зокрема критеріям, за якими здійснюється відбір проєктів, визначеним науковою радою Фонду, виявлення у поданих учасником конкурсу документах недостовірних відомостей дирекція Фонду повідомляє відповідному учаснику конкурсу в електронній формі не пізніше трьох робочих днів після ухвалення такого рішення.

2) затверджує список проєктів, допущених до участі у конкурсі, та розподіляє ці проєкти поміж Панелями відповідно до зазначеної в заявці галузі знань;

3) якщо проєкт поданий або визначений рішенням Комісії конкурсу як міждисциплінарний, то відповідальною за його розгляд є та Панель, тематика якої належить до галузі знань, вказаної у заявці першою;

4) визначає зі свого складу двох Кураторів заявок за пропозиціями відповідної Панелі;

- 5) формує та затверджує списки можливих експертів для кожного проєкту за поданням Кураторів;
- 6) доручає Референтам комунікацію з можливими експертами для формування остаточного списку з трьох експертів до кожного проєкту (на підставі їх згоди), а також надсилання проєктів (надсилання запитів для проведення експертизи) експертам для проведення експертизи;
- 7) відсторонює експертів від проведення експертизи проєктів у разі виявлення незаявленого ними конфлікту інтересів під час її проведення та анулює експертний висновок у разі виявлення незаявленого експертами конфлікту інтересів під час або після завершення експертизи;
- 8) здійснює керування роботою груп експертів (консультування з окремих питань експертизи, належного оформлення експертом результатів проведеної експертизи проєкту у формі висновку під час його підготовки);
- 9) приймає або не приймає висновок експерта до розгляду через відповідність/невідповідність встановленим вимогам до повноти, достовірності і обґрунтованості;
- 10) на основі виражених в балах результатів експертизи формує рейтинговий список проєктів із зазначенням інформації щодо їхнього чисельного оцінювання (від найбільшого значення до найменшого);
- 11) складає перелік проєктів, що рекомендуються до реалізації за рахунок грантової підтримки Фонду, та список переможців конкурсу, із зазначенням рекомендованого обсягу фінансування проєкту та їх розподілу за роками в межах видатків Фонду, передбачених на відповідні цілі;
- 12) подає результати конкурсу для затвердження науковою радою Фонду;
- 13) здійснює інші повноваження, пов'язані з проведенням конкурсів, визначені Порядком конкурсного відбору, Порядком та цим Положенням.

2. Панелі формують пропозиції щодо Кураторів заявок, пропозиції до переліку заявок, які пропонується зняти з розгляду на підставі невідповідності критеріям, за якими здійснюється відбір проєктів, визначеним умовами конкурсу, пропозиції рейтингових списків можливих експертів, пропозиції щодо прийняття висновків експертів до розгляду, пропозиції щодо підсумкових чисельних оцінок проєктів.

3. Голова Комісії конкурсу:

- 1) головує на засіданнях Комісії конкурсу;

- 2) організовує роботу Комісії конкурсу, скликає засідання Комісії конкурсу, вносить проєкт порядку денного;
- 3) підписує протоколи засідань Комісії конкурсу;
- 4) здійснює загальне керівництво Комісією конкурсу;
- 5) здійснює контроль за належним і вчасним реагуванням голови Панелі на звернення Арбітра;
- 6) здійснює інші повноваження, визначені цим Положенням.

4. У разі відсутності голови Комісії конкурсу його функції виконує його заступник.

5. Члени Комісії конкурсу мають право:

- 1) вносити пропозиції до порядку денного засідання Комісії конкурсу та засідань Панелей, до яких вони входять;
- 2) ознайомлюватися з документами, які розглядаються на засіданні Комісії конкурсу, брати участь у їх підготовці та дослідженні в час між засіданнями;
- 3) за погодженням із головою Комісії конкурсу готувати для розгляду на засіданні Комісії конкурсу окремі питання, необхідні для здійснення її діяльності, проведення Конкурсу тощо;
- 4) висловлювати свої думки та міркування, а також надавати додаткові документи та пояснення з питань, що розглядаються;
- 5) підписувати протокол засідання Комісії конкурсу та відповідних Панелей про результати конкурсного відбору;
- 6) доповідати на засіданні Комісії конкурсу з питань порядку денного, вносити пропозиції, готувати проєкти рішень Комісії конкурсу;
- 7) голосувати з будь-якого рішення Комісії конкурсу, крім випадків, коли Комісією конкурсу ухвалено рішення про неголосування члена Комісії конкурсу через наявність конфлікту інтересів або інших обставин, які впливають на його/її неупередженість;
- 8) висловлювати окрему думку щодо рішень Комісії конкурсу;
- 9) взяти самовідвід або відмовитися від участі в голосуванні через наявність конфлікту інтересів або інших обставин, які впливають на його/її неупередженість;

10) здійснювати інші повноваження, визначені Порядком конкурсного відбору, цим Порядком.

6. Секретар Комісії конкурсу:

1) готує, за погодженням з головою Комісії конкурсу, проекти порядку денного засідань Комісії конкурсу;

2) здійснює підготовку до засідань Комісії конкурсу, інформує членів Комісії конкурсу про час, місце, режим (онлайн чи офлайн) проведення засідання Комісії конкурсу, виконує інші доручення голови Комісії конкурсу, пов'язані з організацією проведення засідань Комісії конкурсу;

3) готує проекти протоколів засідань Комісії конкурсу.

7. Секретар Панелі:

1) готує, за погодженням з головою Панелі, проекти порядку денного засідань Панелі;

2) здійснює підготовку до засідань Панелі, інформує членів Панелі про час, місце, режим (онлайн чи офлайн) засідання, виконує інші доручення голови Панелі, пов'язані з організацією проведення засідань Панелі;

3) готує проекти протоколів засідань Панелі.

IV. Забезпечення діяльності Комісії конкурсу

Організаційно-технічну підтримку діяльності Комісії конкурсу забезпечує дирекція Фонду.

V. Організація та порядок роботи (проведення засідань) Комісії конкурсу

1. З метою забезпечення прозорості процесу ухвалення рішень та запобігання конфлікту інтересів під час проведення експертизи та конкурсного відбору проектів, члени Комісії конкурсу після ознайомлення з переліком проектів та списком можливих експертів повинні підписати заяву щодо відсутності конфлікту інтересів.

Кожен член Комісії конкурсу, який бере участь у її засіданні і має інформацію про будь-який конфлікт інтересів, повинен негайно про це повідомити.

У випадку виявлення конфлікту інтересів після ухвалення рішення Комісією конкурсу вона має зібратися на повторне засідання з метою розгляду виявленого конфлікту. Якщо конфлікт інтересів наявний, члени Комісії конкурсу визначають,

чи вплинуло б рішення члена Комісії конкурсу, стосовно якого виявлено такий конфлікт, на результати голосування кожного з них. Якщо ні, то початкове рішення залишається в силі. Якщо хоча б один із членів Комісії конкурсу вважатиме, що на результат його/її голосування такий конфлікт міг справити вплив, проводиться повторне голосування.

Голос члена Комісії конкурсу, стосовно якого виявлено незаявлений конфлікт інтересів, не враховується при повторному голосуванні. Наукова рада Фонду розглядає питання про відсторонення такого члена Комісії конкурсу від подальшої участі у процедурі конкурсного відбору

2. Документи, які стосуються конкурсу, повинні розглядатись як документи, що містять конфіденційну конкурсну інформацію.

Референти, члени Комісії конкурсу, члени наукової ради Фонду (в тому числі Арбітри і Спостерігачі), не мають права розголошувати особам, які не є членами Комісії конкурсу або членами наукової ради Фонду, відому їм конфіденційну конкурсну інформацію, а також інформацію щодо персонального складу Комісії конкурсу та Панелей (крім випадків, коли наукова рада Фонду ухвалила рішення зробити таку інформацію загальнодоступною).

3. Організаційною формою роботи Комісії/Панелі конкурсу є засідання, які скликаються головою Комісії /Панелі конкурсу або за ініціативою не менше трьох членів Комісії/Панелі конкурсу. Засідання Комісії/Панелі конкурсу можуть відбуватися в режимі онлайн з застосуванням засобів аудіо- і відео зв'язку; у цьому разі забезпечується аудіо/відеозапис засідання, який зберігається до оприлюднення науковою радою Фонду результатів конкурсу і також вважається конфіденційною конкурсною інформацією. Засідання Комісії/Панелі конкурсу є правочинним, якщо в ньому взяли участь не менш ніж дві третини її складу.

4. У випадку відсутності у цьому Порядку положень, що визначають порядок проведення засідання або розгляд будь-якого з процедурних питань, Комісія конкурсу має ухвалювати рішення, яке забезпечує об'єктивність, неупередженість і своєчасність конкурсного відбору та інших принципів проведення конкурсного відбору у відповідності до Порядку. Таке рішення має бути документально оформлене у письмовій формі із зазначенням процедури, яку використовувала Комісія конкурсу.

5. Не пізніше ніж за два робочих дні до початку засідання секретар Комісії/Панелі конкурсу надсилає електронною поштою запрошення всім членам Комісії/Панелі конкурсу.

У випадку, якщо на запрошення не отримано відповіді, членів Комісії, від яких не надійшло відповіді, повідомляють телефоном про час та місце проведення засідання Комісії конкурсу або про час проведення засідання в онлайн режимі чи аудіо/відео конференції.

6. На кожному засіданні Комісії/Панелі конкурсу ведеться протокол із зазначенням результатів голосування. Члени Комісії/Панелі можуть мати особливу думку стосовно предмету голосування і мають право висловити таку думку, зафіксувавши її в протоколі. Протокол підписується головою та секретарем Комісії/Панелі конкурсу. У разі участі всіх або частини членів Комісії/Панелі у засіданні в режимі аудіо/відео конференцій або голосування онлайн секретар Комісії/Панелі своїм підписом у протоколі засвідчує правильність відображених у ньому даних щодо фізично відсутніх членів Комісії/Панелі. Копія протоколу кожного засідання розсилається секретарем всім членам Комісії/Панелі електронною поштою не пізніше ніж через три робочих дні з дня завершення засідання. Протокол вважається погодженим членами Комісії/Панелі, якщо вони протягом семи робочих днів з дня завершення засідання не висловили до нього зауважень в письмовій формі, надісланих електронною поштою на ім'я голови та секретаря Комісії /Панелі.

Підведення результатів конкурсу здійснюється на засіданні Комісії конкурсу. Протокол засідання Комісії конкурсу, на якому підводяться результати конкурсу, підписують всі присутні на засіданні члени Комісії конкурсу. У разі наявності форс-мажорних обставин підведення результатів конкурсу може бути здійснене шляхом проведення засідання Комісії конкурсу в онлайн режимі чи аудіо/відео конференції; у цьому випадку протокол підписують голова та секретар Комісії конкурсу, а кожен член Комісії протягом не більш як двох днів надсилає секретареві підписану ним паперову копію протоколу поштою.

Усі протоколи засідань Комісії/Панелі конкурсу, включно з аудіо/відеозаписами засідань, зберігаються дирекцією Фонду згідно чинного законодавства, аудіо/відеозаписи засідань зберігаються до закінчення повноважень Комісії конкурсу.

7. Про всі виявлені випадки можливого порушення експертами або членами Комісії конкурсу вимог Положення про дотримання принципів наукової етики та запобігання конфлікту інтересів під час проведення конкурсних відборів, наукової і науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки, що подаються до Фонду, голова Комісії конкурсу зобов'язаний повідомляти голові Фонду протягом не більш як трьох робочих днів з моменту встановлення Комісією конкурсу факту порушення, з метою прийняття науковою радою секції Фонду рішень щодо недопущення цих осіб до подальшої участі у процедурах наукової і науково-технічної експертизи та/або конкурсного відбору проєктів, що подаються Національному фонду досліджень України; такі рішення передаються на розгляд наукової ради Фонду.

8. Комісія/Панель конкурсу ухвалює рішення простою більшістю голосів від її складу шляхом відкритого голосування, включаючи випадки, коли Комісією/Панеллю ухвалено рішення про неголосування члена Комісії/Панелі конкурсу через наявність у нього/неї конфлікту інтересів або інших обставин, які впливають на його/її неупередженість.

(у редакції відповідно до рішення наукової ради НФДУ від 26.10.2023 р. протокол № 28)

У разі участі всіх або частини членів Комісії/Панелі у засіданні в режимі аудіо/відео конференцій або голосування онлайн, секретар Комісії/Панелі особисто відповідає за забезпечення документальної фіксації автентичності результатів голосування, шляхом відео- чи аудіозапису, тощо.

Підрахунок голосів здійснює секретар Комісії/Панелі конкурсу. Якщо за результатами голосування за різні пропозиції отримано рівну кількість голосів, голова Комісії/Панелі конкурсу ставить питання на повторне голосування після додаткового обговорення. У разі повторного рівного розподілу голосів, голос голови Комісії/Панелі конкурсу є вирішальним.

Не допускається голосування за дорученням або передача голосу іншому члену Комісії/Панелі конкурсу.

9. За результатами розгляду проектів протягом п'яти робочих днів після прийняття рішення Комісією конкурсу складається протокол із зазначенням у ньому виражених в балах результатів експертизи і пропозиції щодо рейтингового списку проектів та їх чисельного оцінювання.

До протоколу додається перелік проектів, що рекомендуються до реалізації за рахунок грантової підтримки Фонду, а також список переможців конкурсу із зазначенням рекомендованого обсягу фінансування проекту та їх розподілу за роками у межах видатків Фонду, передбачених на відповідні цілі.

Зазначені матеріали передаються науковій раді Фонду для затвердження результатів конкурсу.

10. Оплата праці членів Комісії конкурсу здійснюється з урахуванням Порядку використання коштів Національного фонду досліджень України та Норм оплати праці експертів, які залучаються для проведення державної наукової та науково-технічної експертиз, що проводяться за рахунок коштів державного бюджету.

Критерії та форма оцінювання проєктів Національним фондом досліджень України (Методичне забезпечення проведення експертизи)

I. Критерії та форма оцінювання проєктів із виконання наукових досліджень і розробок

1. Оцінювання проєктів здійснюється незалежними експертами за формою та критеріями, затвердженими науковою радою Фонду.
2. Кожен проєкт оцінюється за такими аспектами з відповідними ваговими коефіцієнтами:
 - якість запланованого дослідження;
 - значущість проєкту для подальшого розвитку науки / техніки / технологій / суспільства (відповідно до спрямування проєкту);
 - якість і реалістичність запропонованого плану виконання проєкту;
 - науковий доробок виконавців проєкту.
3. Кожен із аспектів включає кілька критеріїв оцінювання, що мають власні вагові коефіцієнти.
4. Оцінка за кожним критерієм здійснюється експертом за 5-бальною шкалою з обов'язковим наданням відповідного обґрунтування.
5. Кількість балів за аспектом вираховується як середнє арифметичне зважене балів за критеріями оцінювання за цим аспектом.
6. Загальна кількість балів проєкту вираховується як середнє арифметичне зважене балів за аспектами, помножене на 20.

7. Під час оцінювання проєкту для кожного критерію використовується 5-бальна шкала з таким значенням балів:

0	Проєкт не відповідає критерію або не може бути оцінений через відсутність або неповноту інформації, передбаченої цим критерієм.
1 – Незадовільно	Інформацію щодо оцінюваного критерію представлено неадекватно або вона має критичні недоліки.
2 – Задовільно	У цілому проєкт відповідає критерію, але при цьому є суттєві недоліки.
3 – Добре	Проєкт відповідає критерію, але є деякі недоліки.
4 – Дуже добре	Проєкт дуже добре відповідає критерію, але можливе покращення.
5 – Відмінно	Показник відповідає критерію повною мірою.

Для оцінювання проєкту із виконання наукових досліджень і розробок застосовуються такі критерії, вагові коефіцієнти та форма:

<ol style="list-style-type: none">1. Оцінювання проєктів здійснюється незалежними експертами за формою та критеріями, затвердженими науковою радою Фонду.2. Кожен проєкт оцінюється за такими аспектами з відповідними ваговими коефіцієнтами:<ul style="list-style-type: none">- якість запланованого дослідження;- значущість проєкту для подальшого розвитку науки / техніки / технологій / суспільства (відповідно до спрямування проєкту);- якість і реалістичність запропонованого плану виконання проєкту;- науковий доробок виконавців проєкту.3. Кожен із аспектів включає кілька критеріїв оцінювання, що мають власні вагові коефіцієнти.4. Оцінка за кожним критерієм здійснюється експертом за 5-бальною шкалою з обов'язковим наданням відповідного обґрунтування.5. Кількість балів за аспектом вираховується як середнє арифметичне зважене балів за критеріями оцінювання за цим аспектом.6. Загальна кількість балів проєкту вираховується як середнє арифметичне зважене балів за аспектами, помножене на 20.
--

7. Під час оцінювання проєкту для кожного критерію використовується 5-бальна шкала з таким значенням балів:

0	Проєкт не відповідає критерію або не може бути оцінений через відсутність або неповноту інформації, передбаченої цим критерієм.
1 – Незадовільно	Інформацію щодо оцінюваного критерію представлено неадекватно або вона має критичні недоліки.
2 – Задовільно	У цілому проєкт відповідає критерію, але при цьому є суттєві недоліки.
3 – Добре	Проєкт відповідає критерію, але є деякі недоліки.
4 – Дуже добре	Проєкт дуже добре відповідає критерію, але можливе покращення.
5 – Відмінно	Показник відповідає критерію повною мірою.

Для оцінювання проєкту із виконання наукових досліджень і розробок застосовуються такі критерії, вагові коефіцієнти та форма:

Критерії оцінювання	Шкала оцінювання	Ваговий коефіцієнт
<p>1. Якість запланованого дослідження</p> <p>У цьому розділі передбачено оцінку обґрунтування наукового проєкту, його спрямованості на вирішення актуальної (нагальної) наукової проблеми, чіткості формулювання мети і завдань, відповідності проєкту сучасному світовому рівню наукових досягнень, новизни наукової ідеї, оригінальності наукової гіпотези, коректності вибору методології та методів дослідження для перевірки наукової гіпотези.</p>	<p>Від 0 до 5</p> <p>Кількість балів за аспектом вираховується як середнє арифметичне зважене балів за критеріями</p>	<p>Ваговий коефіцієнт аспекту визначається умовами конкурсу</p>

<p>1.1. Мотивація і обґрунтованість наукової концепції: чи адекватно та з відповідними посиланнями описано актуальний стан досліджень і проблеми, які потребують вирішення.</p>	0-5	0.3
<p><i>Коментарі:</i></p>		
<p>1.2. Новизна наукових ідей (у тому числі з позицій міждисциплінарності у разі, якщо дослідження має мультидисциплінарний характер).</p>	0-5	0.3
<p><i>Коментарі:</i></p>		
<p>1.3. Ясність та актуальність сформульованої мети і завдань дослідження</p>	0-5	0.2
<p><i>Коментарі:</i></p>		
<p>1.4. Адекватність запропонованих підходів та методів дослідження, їхня відповідність меті та завданням проєкту.</p>	0-5	0.2
<p><i>Коментарі:</i></p>		
	Середній зважений бал	

<p>2. Значущість проєкту для подальшого розвитку науки / техніки / технологій / суспільства (відповідно до спрямування проєкту)</p> <p>У межах цього розділу передбачено оцінку чіткості визначення й аргументованості перспективи подальшого застосування результатів дослідження з метою розвитку науки і нових технологій, а також можливостей впровадження результатів дослідження в економічній та суспільній сферах. Ураховується повнота і потенційна ефективність оприлюднення результатів дослідження, можливість комерціалізації набутків проєкту.</p>	<p>Від 0 до 5</p> <p>Кількість балів за аспектом вираховується як середнє арифметичне зважене балів за критеріями</p>	<p>Ваговий коефіцієнт аспекту визначається умовами конкурсу</p>
<p>2.1. Потенційна важливість очікуваних результатів та отримання нових знань, розбудова нових підходів і технологій та/або їхнє значення для розв'язання актуальних практичних наукових / технічних / суспільних проблем.</p>	<p>0-5</p>	<p>0.5</p>
<p><i>Коментарі:</i></p>		
<p>2.2. Ефективність та доречність запланованих шляхів оприлюднення/використання результатів дослідження (очікувані фахові публікації, патенти, виступи на міжнародних наукових конференціях, поширення результатів дослідження серед громадськості).</p>	<p>0-5</p>	<p>0.5</p>
<p><i>Коментарі:</i></p>		
	<p>Середній зважений бал</p>	

<p>3. Якість і реалістичність запропонованого плану виконання проєкту</p> <p>У межах цього розділу оцінюється обґрунтованість плану роботи і чіткість проміжних цілей, їхня логічна послідовність; чіткість опису запланованих завдань із зазначенням конкретних результатів, які можуть бути перевірені; узгодженість складності завдань із їхніми часовими рамками; відповідність обладнання та матеріалів, зазначених як необхідні для виконання проєкту, реалізації його мети та завдань; чіткість опису обладнання і матеріалів та адекватність їхньої ціни в бюджеті.</p>	<p>Від 0 до 5</p> <p>Кількість балів за аспектом вираховується як середнє арифметичне зважене балів за критеріями</p>	<p>Ваговий коефіцієнт аспекту – визначається умовами конкурсу</p>
<p>3.1. Обґрунтованість плану роботи, відповідність часових рамок складності сформульованих етапів та завдань, чіткість проміжних цілей, їхня логічна послідовність.</p>	<p>0-5</p>	<p>0.25</p>
<p><i>Коментарі:</i></p>		
<p>3.2. Відповідність матеріально-технічної бази, обладнання (наявного та запланованого) поставленим завданням</p>	<p>0-5</p>	<p>0.25</p>
<p><i>Коментарі:</i></p>		
<p>3.3. Збалансованість та обґрунтованість загального бюджету проєкту.</p>	<p>0-5</p>	<p>0.25</p>
<p><i>Коментарі:</i></p>		
<p>3.4. Наявність і обґрунтованість оцінки можливих ризиків та передбачення шляхів їх запобігання чи вирішення.</p>	<p>0-5</p>	<p>0.25</p>

<i>Коментарі:</i>		
	Середній зважений бал	
4. Науковий доробок виконавців проєкту	Від 0 до 5 Кількість балів за аспектом вираховується як середнє арифметичне зважене балів за критеріями	Ваговий коефіцієнт аспекту визначається умовами конкурсу
4.1. Якість публікацій керівника проєкту за останні 5 років.	0-5	0.3
4.2. Якість публікацій виконавців проєкту за останні 5 років	0-5	0.3
4.3. Збалансованість команди виконавців: відповідність кількості виконавців та рівня їхньої кваліфікації меті та завданням проєкту.	0-5	0.2
4.4. Участь керівника та виконавців проєкту в наукових програмах, фінансованих вітчизняними та міжнародними організаціями і установами (зокрема, грантами) за останні 5 років.	0-5	0.2
	Середній зважений бал	

	Загальний бал проєкту: середнє арифметичне зважене балів за аспектами, помножене на 20	
--	---	--

(у редакції відповідно до рішення наукової ради НФДУ від 26.10.2023 р. протокол № 28)

II. Критерії та форма оцінювання проєктів із виконання наукових досліджень і розробок для індивідуальних грантів

1. Оцінювання проєктів здійснюється незалежними експертами за формою та критеріями, затвердженими науковою радою Фонду.
2. Кожен проєкт оцінюється за такими складниками з відповідними ваговими коефіцієнтами:
 - Якість запланованого дослідження;
 - Значущість проєкту для подальшого розвитку науки / техніки / технологій (відповідно до спрямування проєкту);
 - Якість і реалістичність запропонованого плану виконання проєкту;
3. Кожен із аспектів включає декілька критеріїв оцінювання, що мають власні вагові коефіцієнти.
4. Оцінка за кожним критерієм здійснюється експертом за 5-бальною шкалою з обов'язковим наданням відповідного обґрунтування.
5. Кількість балів за аспектом вираховується як середнє арифметичне зважене балів за критеріями оцінювання за цим аспектом.
6. Загальна кількість балів проєкту вираховується як середнє арифметичне зважене балів за аспектами, помножене на 20.
7. Для оцінювання проєкту використовується 5-бальна шкала з таким значенням балів:

0	Проект не відповідає критерію або не може бути оцінений через відсутність або неповноту інформації, передбаченої цим критерієм.
1 - Незадовільно	Інформацію щодо оцінюваного критерію представлено неадекватно або вона має критичні недоліки.
2 – Задовільно	У цілому проект відповідає критерію, але при цьому є суттєві недоліки.
3 – Добре	Проект відповідає критерію, але є деякі недоліки.
4 – Дуже добре	Проект дуже добре відповідає критерію, але можливе покращення.
5 – Відмінно	Показник відповідає критерію повною мірою.

Для оцінювання проекту в цьому конкурсі застосовуються такі складники, їх вагові коефіцієнти та форма:

Складник	Шкала оцінювання	Ваговий коефіцієнт
<p>1. Якість запланованого дослідження</p> <p>У цьому розділі передбачено оцінку обґрунтування наукового проекту, його спрямованості на вирішення актуальної (нагальної) наукової проблеми, чіткості формулювання мети і завдань, відповідності проекту сучасному світовому рівню наукових досягнень, новизни наукової ідеї, оригінальності наукової гіпотези, коректності вибору методології та методів дослідження для перевірки наукової гіпотези.</p>	<p>Від 0 до 5</p> <p>Кількість балів за складником вираховується як середнє арифметичне зважене балів за критеріями</p>	–
<p>1.1. Мотивація і обґрунтованість наукової концепції: чи адекватно та з відповідними посиланнями описано актуальний стан досліджень і проблеми, які потребують вирішення.</p>	0-5	0.25

1.2. Актуальність та новизна наукових ідей (у тому числі з позицій міждисциплінарності у разі, якщо дослідження має мультидисциплінарний характер).	0-5	0.25
1.3. Ясність та актуальність сформульованої мети і завдань дослідження.	0-5	0.25
1.4. Адекватність запропонованих підходів та методів дослідження, їхня відповідність меті та завданням проєкту.	0-5	0.25
<p>2. Значущість проєкту для подальшого розвитку науки/техніки/технологій/суспільства (відповідно до спрямування проєкту)</p> <p>У межах цього розділу передбачено оцінку чіткості визначення й аргументованості перспективи подальшого застосування результатів дослідження з метою розвитку науки та нових технологій і вирішення проблем суспільства. Враховується повнота і потенційна ефективність оприлюднення результатів дослідження.</p>	<p>Від 0 до 5</p> <p>Кількість балів за складником вираховується як середнє арифметичне зважене балів за критеріями</p>	—
2.1. Потенційна важливість очікуваних результатів та отримання нових знань у порівнянні із кращими світовими досягненнями в розробці означеної наукової проблеми, розбудова нових підходів і технологій та/або їхнє значення для розв'язання актуальних практичних наукових / технічних / суспільних проблем.	0-5	0.4
2.2. Ефективність та доречність запланованих шляхів оприлюднення/використання результатів дослідження (очікувані фахові публікації, патенти, виступи на міжнародних наукових конференціях, поширення результатів дослідження серед громадськості тощо).	0-5	0.3
2.3. Перспективність продовження дослідження означеної проблеми у майбутньому.	0-5	0.3

<p>3. Якість і реалістичність запропонованого плану виконання проєкту</p> <p>У межах цього розділу оцінюється обґрунтованість плану роботи і чіткість проміжних цілей, їхня логічна послідовність; чіткість опису запланованих завдань із зазначенням конкретних результатів, які можуть бути перевірені; узгодженість складності завдань із їхніми часовими рамками; відповідність обладнання та матеріалів, зазначених як необхідні для виконання проєкту (за потреби їх придбання та відповідно до умов конкурсу); реалізації його мети та завдань; чіткість опису обладнання і матеріалів та адекватність їхньої ціни в бюджеті (за потреби їх придбання та відповідно до умов конкурсу).</p>	<p>Від 0 до 5</p> <p>Кількість балів за складником вираховується як середнє арифметичне зважене балів за критеріями</p>	<p>–</p>
<p>3.1. Обґрунтованість плану роботи, методології його виконання, відповідність часових рамок складності сформульованих етапів та завдань, чіткість проміжних цілей, їхня логічна послідовність.</p>	<p>0-5</p>	<p>0.3</p>
<p>3.2. Узгодженість складності завдань із їхніми часовими рамками, а також збалансованість та обґрунтованість загального бюджету проєкту.</p>	<p>0-5</p>	<p>0.2</p>
<p>3.3. Чіткість побудови логіко-структурної схеми дослідження.</p>	<p>0-5</p>	<p>0.2</p>
<p>3.4. Якість публікацій керівника проєкту за останні 5 років.</p>	<p>0-5</p>	<p>0.3</p>

(у редакції відповідно до рішення наукової ради НФДУ від 26.10.2023 р. протокол № 28)